

באמצעותם אנו גדלים ומתרוממים

אמונה / כתיבה : מירב מגני

הניסיונות – את האמונה בה' מחזקים

בס"ד

מפתח הלב מתוך אמונה לפרשת "לך לך"

עשרה ניסיונות ניסה הקב"ה את אברהם אבינו והוא עמד בכולם. לפניכם פירוט שישה מניסיונות אלה המופיעים בפרשתנו. הפירוט הוא לפי שיטת הרמב"ם.

הראשון – הגלות. והוא אמרו יתעלה לאברהם: 'לך לך מארצך ומולדתך'. השני - הרעב שהיה בארץ כנען כאשר שכן בארץ, והוא כבר הובטח 'ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדל שמך', וזהו ניסיון גדול... והניסיון השלישי - העוול שעשו לו המצרים בלקיחת שרה לפרעה. והרביעי – התנגשותו בארבעת המלכים. והחמישי – לקיחתו את הגר כאשר נתיימש להוליד משרה. והשישי - המילה אשר נצטווה בה בגיל גדול.

(הצעה למורה: חלקו את הכיתה לשש קבוצות. כל קבוצה תעמיק באחד מהניסיונות ותציג במליאה את מה שלמדה).

גלות ורעב (י"ב, א-י')

- "לך לך מארצך, ממולדתך ומבית אביך". הסבירו את הקושי בגלות, מהקל אל הכבד.
- תארו כיצד מרגיש אדם שנאלץ לעזוב את כל עברו, את ארצו, עירו ומולדתו.
- האם אברהם ידע לקראת מה הוא הולך? איזו מידה הוא נדרש לחזק כדי לעמוד בניסיון?
- מדוע לדעתכם אומר הרמב"ם על ניסיון הרעב 'וזוהו ניסיון גדול'?
- היעזרו בדברי רש"י: "רעב בארץ: באותה ארץ לבדה, לנסותו אם יהרהר אחר דבריו של הקב"ה שאמר לו ללכת אל ארץ כנען, ועכשיו משיאו לצאת ממנה".

לקיחת שרה (י"ב, י"א-כ')

- "ותקח האישה בית פרעה". תארו באיזו צרה נמצאים אברהם ושרה.
- התורה לא כותבת כיצד הגיב אברהם כשנלקחה שרה. נסו לחשוב: כיצד הרגיש ומה עשה?
- כיצד ניצלו אברהם ושרה מהצרה?

מלחמת ארבעת המלכים (י"ד, א-ט"ז)

באמצעותם אנו גדלים ומתרוממים

הניסיונות – את האמונה בה' מחזקים

אמונה / כתיבה : מירב מגני

- "וַיִּשְׁמַע אֲבָרָם כִּי נִשְׁבַּח אֲחִיו וַיִּרְק אֶת חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׂמֵנָה עֶשֶׂר וַיִּשְׁלַשׁ מְאוֹת וַיִּרְדֹּף עַד דָּן". מה הייתה הסיבה למלחמה?
- תארו את הניסיון בו עמד אברהם ביציאה למלחמה מול חמישה מלכים חזקים.
- כיצד הוכרעה המלחמה?

לקיחת הגר (ט"ז, א-ה')

- מדוע לדעתכם לקיחת הגר לאישה נחשבת כניסיון עבור אברהם? השלימו: אברהם נאלץ _____ על החלום שלו להוליד בן מ _____ הצדקת שכה אהב ו _____ עם שפחתו. מיד אחרי שהתחתנה הגר עם אברהם נתן לה ה' _____ וזאת התגאתה מאוד, פגעה בשרה וזלזלה בה ואמרה שהיא _____ יותר משרה. היא הרגישה והתנהגה כמו בעלת הבית ולא כמו _____ . התנהגותה הכאיבה מאד לאברהם ולשרה.
(הריון / שרה / להתחתן / שפחה / לוותר / צדיקה)

המילה (י"ז, י-כ"ד)

הסבירו מהו הניסיון בציווי לעשות ברית מילה. היעזרו בדברים הבאים:

כאשר נצטווה אברהם אבינו בגיל תשעים ותשע על המילה הוא למעשה היה צריך לפגוע ולחבל באיבר שבעזרתו מביאים ילדים. ככלות הכול, אברהם אבינו הוא הראשון שעשה ברית מילה. בזמנו עדיין לא היו מחקרים על המשמעות הרפואית של המילה. לצורך קיום מצוות המילה נדרש אברהם אבינו לנתק את עצמו משכלו ולהאמין שלמרות שיפגע בגופו לא יאונה לו כל רע ויהיה לו יכולת להוליד בן משרה.

לשם מה מנסה הקב"ה את אברהם?

הניסיון בא כדי להוציא את המידות הטובות של המנסה מן הכוח אל הפועל. על כן הקב"ה אינו מנסה אלא את מי שיוכל לעמוד בניסיון, כדי להיטיב לו בשכר מעשהו הטוב. התורה מספרת לנו על הניסיונות כדי שנלמד מאברהם אבינו ונלך בדרכו. חז"ל בדבריהם 'מעשה אבות סימן לבנים' מסבירים שהטעם לכך שאברהם נאלץ לעבור ניסיונות כל כך קשים, היא העובדה שמדובר באבי האומה, ועמידתו המופתית בכל הניסיונות מהווה דוגמא לכל יהודי ויהודי מעם ישראל, במשך כל הדורות.

גם בדורנו ישנם ניסיונות לא פשוטים כי הקב"ה רוצה להרים אותנו ולחזק אותנו באמונה בו. נקבל את הכוח מאברהם אבינו שהתנסה ועמד ונעמוד אף אנו בניסיון.

הידעת?

נס הוא מוט גבוה עליו תולים את הדגל. אדם העומד בניסיון הוא כמו נס, מתרומם ומתגדל באמונה.

באמצעותם אנו גדלים ומתרוממים

הניסיונות – את האמונה בה' מחזקים

אמונה / כתיבה : מירב מגני

דבר תורה לשבת פרשת "לך-לך":

בפרשתנו אנו נפגשים עם אברהם אבינו, אבי האומה הישראלית. עשרה ניסיונות ניסה הקב"ה את אברהם והוא עמד בכולם. כל ניסיון העלה אותו על נס, רומם אצלו את האמונה בה' וחיזק אותה. בפרשה מופיעים שישה מהניסיונות. הראשון שבהם: "לך לך מארץ וממולדתך ומבית אביך" אל ארץ לא נודעת. למרות הקושי שבניתוק ובבדידות מעזיבת העבר אברהם שומע לקול ה' ומאמין להבטחה לברכו ולגדלו. והנה רעב כבד בארץ והוא נאלץ לעזובה ולרדת למצרים, שם הוא מצוי בסכנת חיים ממשית ואשתו נלקחת ממנו. כששב ארצה ממתינה לו מלחמה בארץ. לאחר מכן מתחוללת 'מלחמה' בביתו כתוצאה מהריונה של הגר והתנהגותה המזלזלת באשתו הצדקת שרה.

בהמשך מקבל אברהם הבטחה לבן משרה, אלא שיחד עם זאת הוא מקבל ציווי תמוה, לערוך ברית מילה ולפגום באבר ההולדה. עמידתו המופתית של אברהם אבינו בכל הניסיונות מהווה דוגמא לכל יהודי ויהודי מעם ישראל, במשך כל הדורות ונותנת כוח לבניו.

גם בדורנו ישנם ניסיונות לא פשוטים כי הקב"ה רוצה להרים אותנו ולחזק אותנו באמונה בו. נקבל את הכוח מאברהם אבינו שהתנסה ועמד ונעמוד אף אנו בניסיון.